

GRAMMATIK

Spójniki w zdaniu współrzędnie złożonym

Zdania współrzędnie złożone łączą spójniki:

- **aber** – ale
- **denn** – bo, ponieważ
- **der** – albo
- **sondern** – lecz
- **und** – i, a

Er ist müde, aber er kommt. Jest zmęczony, ale przyjdzie.

Er kommt nicht, denn er ist müde. Nie przyjdzie, ponieważ jest zmęczony.

Er kommt oder (er) bleibt zu Hause. Przyjdzie, albo zostanie w domu.

Ich gehe nicht mit, sondern ich lerne für die Prüfung. Nie idę, lecz uczę się do egzaminu.

Sie lernt und hört Musik. Uczy się i słucha muzyki.

Jeśli w zdaniach współrzędnych z szykiem prostym podmioty lub orzeczenia są takie same w obydwu zdaniach, możemy opuścić w drugim zdaniu te części zdania, które się powtarzają, np.:

Er liest die Zeitung und er trinkt Kaffee. Er liest die Zeitung und trinkt Kaffee. On czyta gazetę i pije kawę.

Sie fährt kein Ski, sondern sie fährt Snowboard. Sie fährt kein Ski, sondern Snowboard. Ona nie jeździ na nartach, lecz na snowboardzie.

Zdania współrzędnie złożone łączą także przysłówki spójnikowe wymagające szyku przestawnego:

- **außerdem** – poza tym
- **dann** – potem, następnie
- **deshalb** – dlatego
- **sonst** – w przeciwnym razie
- **trotzdem** – pomimo to

Ich lerne, außerdem habe ich keine Zeit. Uczę się, poza tym nie mam czasu.

Ich mache die Hausaufgabe, dann komme ich zu dir. Zrobię zadanie, potem przydę do ciebie.

Ich lerne viel, deshalb habe ich keine Zeit. Uczę się dużo, dlatego nie mam czasu.

Lerne viel, sonst bekommst du schlechte Noten! Ucz się dużo, w przeciwnym razie będziesz mieć złe oceny.

Er lernt viel, trotzdem hat er schlechte Noten. Uczy się dużo, pomimo to ma złe oceny.